

Verslag themasessie 'Sociaal sterk voor iedereen' – Toekomstvisie Dongen 2040

Locatie: De Zaak van de Toekomst, Dongen

Datum: 12 mei 2025

Of je nu 'bijzonder gewoon' door het leven gaat, of 'gewoon bijzonder': in onze gemeente doet iedereen mee. De gemeente Dongen heeft een lange historie als het gaat om zorg, onderwijs en een rijk verenigingsleven. Sinds het begin van de 20e eeuw hebben de Broeders en Zusters Franciscanessen gebouwd aan een zorgzame samenleving. Aandacht voor en omkijken naar elkaar zit in ons DNA! We blijven inzetten op een samenleving met gelijke kansen voor iedereen op wonen, werk, zorg en onderwijs. Tijdens de themasessie 'Sociaal sterk voor iedereen' gingen zo'n 20 betrokken inwoners hierover in dromen, bespraken ze relevante thema's en dachten ze actief mee over concrete oplossingen. De opbrengsten vormen waardevolle input voor de Toekomstvisie Dongen 2040.

Introductie en kennismaking

De avond startte met een welkom en een gesprek met burgemeester Hans Slagboom. Hij benadrukte het belang van een gezamenlijke toekomstvisie voor Dongen, en dat deze visie niet alleen vanavond, maar ook via andere sessies tot stand komt. Over het sociale fundament zei hij: "Het gaat over zorg voor elkaar, over kansen voor iedereen, en over hoe we niemand buitensluiten." Zijn persoonlijke droom voor Dongen in 2040: dat inwoners dan nog net zo vanzelfsprekend naar elkaar omkijken als nu – of misschien wel meer.

Het gesprek werd vervolgd met de deelnemers van de avond, waarin zij vertelde wat zij "gewoon bijzonder" vinden aan sociaal Dongen. De reacties lieten zien hoe rijk het sociale leven in gemeente Dongen is. Een greep uit wat werd genoemd:

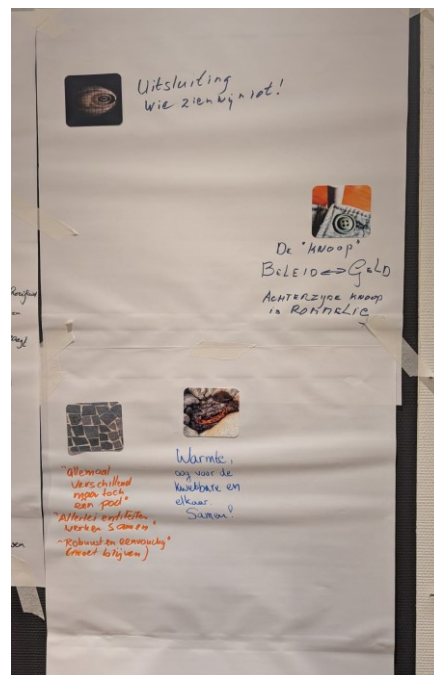
- De vanzelfsprekendheid waarmee inwoners dingen oppakken – "we regelen het gewoon"
- De opvang van vluchtelingen met warmte en compassie
- De saamhorigheid, ook in kleinere kernen zoals 's Gravenmoer
- Initiatieven als het Parkfestival, Eagle Shelter, Dongens ICE, en STRONK!
- De inzet van vrijwilligers en het verbindende karakter van evenementen
- Het sterke identiteitsgevoel: "Dongen is gewoon Dongen"
- De aanwezigheid van religieuze wortels en 'scheppingskracht' als bron van samenhang
- Jongeren benoemden hoe prettig het is om in Dongen op te groeien en de verbondenheid onderling

De toon was positief en persoonlijk, en vormde een mooie start voor het vervolg van de avond.

In groepen dachten de deelnemers na over wat zij als belangrijkste kansen en uitdagingen voor het sociaal fundament van Dongen zien. Aan de hand van inspiratiekaarten ontstonden gesprekken over samenleven, uitsluiting, ontmoeting, regelgeving en eigenaarschap. De keuzes werden verbeeld op posters met korte toelichtingen en kernwoorden, die samen de eerste invulling vormden van een 'dromenwand'.

Ook sport en ontmoeting kwamen terug. Zo werd een afbeelding met een tafeltennisbatje verbonden aan mentale gezondheid, sociale cohesie en het belang van generaties die elkaar blijven tegenkomen – ongeacht leeftijd of inkomen. Een andere groep haakte aan op beelden van kinderen, die herinnerden aan de zomerspelen en het belang van een sociaal veilige, stimulerende omgeving om in op te groeien.

De posters vormden samen het begin van een gedeeld toekomstbeeld: open, warm, betrokken – maar ook met oog voor de obstakels die overwonnen moeten worden.



Dromenlab & realiteitsronde

In het dromenlab werkten deelnemers in nieuwe groepen toekomstscenario's uit aan de hand van 'Wat als'-vragen. Ze fantaseerden over een sociaal Dongen in 2040 en stonden stil bij wat die dromen nú nog belemmert – en wat kan helpen om ze dichterbij te brengen.

Een terugkerend thema was het belang van **ontmoeting dichtbij huis**. Wijkraden en dorpshuizen spelen hierin een centrale rol: ze zijn herkenbaar, laagdrempelig en weten wat er speelt. Tegelijkertijd werden kosten, gebrek aan vrijwilligers en de vraag naar ondersteuning door de gemeente als belemmeringen genoemd.

Een andere groep dacht na over **samenleven in de toekomst**. Gezond eten en bewegen zouden voor iedereen bereikbaar moeten zijn, veiligheid vraagt om zichtbaarheid én aanspreekbaarheid, en respect begint volgens sommigen bij voorbeeldgedrag, ook op nationaal niveau. Meer praktijkgericht onderwijs werd genoemd als kans. Wat daarbij helpt? Meer bijeenkomsten zoals deze, waar verschillende perspectieven samenkomen.

De **jeugd van de toekomst** kwam ook aan bod. Onderwijs sluit volgens deelnemers niet altijd aan op de veranderende wereld, bijvoorbeeld rond AI. Ook het huidige systeem van zittenblijven werd ter discussie gesteld: kan dat flexibeler? Een voorstel was een cyclisch schoolsysteem, met kortere blokken en regelmatige pauzes. Over het vernieuwen en innoveren van het schoolsysteem ontstond er zo een waardevol droombeeld.

Tot slot werd het belang van **ontmoetingsplekken** breed gedeeld – zowel binnen als buiten, zowel tussen leeftijdsgenoten als generatieoverstijgend. Denk aan wijkgebouwen zoals De Cammeleur als 'huiskamer van de samenleving', maar ook aan openbare ruimte die uitnodigt tot spontaan contact. Ook het verdwijnen van ontmoetingsplekken en de impact daarvan kwam ter sprake: het gesprek maakte duidelijk dat plaatsten zoals de supermarkt in 's Gravenmoer veel meer is dan een plek om boodschappen in te kopen: hier gebeurt zo veel meer! De gesprekken maakten duidelijk dat ontmoeting in allerlei vormen en maten voor Dongenaren belangrijk is én blijft, want zonder ontmoeting groeit het risico op eenzaamheid. De avond liet zien dat dromen over de toekomst hand in hand gaan met realiteitszin. Inwoners benoemden concrete wensen én praktische barrières – en gaven richting aan wat nodig is om die dromen mogelijk te maken.



Afsluiting & wensen voor Dongen

Ter afsluiting schreven alle deelnemers een persoonlijke wens voor het Dongen van 2040, met het sociale fundament als uitgangspunt. Enkele wensen werden plenair gedeeld en gaven een mooi inkijkje in de gezamenlijke ambitie: een dorp waarin iedereen meetelt, waar we naar elkaar omkijken en waar jong en oud gelijke kansen krijgen.

De wensen varieerden van het versterken van gemeenschapsplekken in wijken tot het streven naar een samenleving waarin ieder mens wordt gezien – ook door de overheid. Eén van de deelnemers verwoordde de wens dat Dongen een pedagogische opdracht draagt als gemeenschap: samen verantwoordelijk zijn voor het opgroeien van de jeugd. *Want als het érgens kan en past, dan is het hier in gemeente Dongen!*

In de laatste reflecties klonk ook aandacht voor de praktische kant van de toekomst: hoe zorgen we voor continuïteit en regie? En hoe maken we nieuwe structuren zoals de dorp- en wijkraden bekender en beter toegankelijk?

De avond sloot af in de sfeer waarin ze begon: betrokken, hoopvol en met vertrouwen in de kracht van Dongen.